

מה עושים עם הכסף? תקציב ואחריות

כסף קטן, החלטות גדולות – לומדים לתכנן · כיתה א' · חינוך פיננסי

מהדורה למורה

מטרות השיעור

1. התלמידים והתלמידות יסבירו במילים פשוטות מה זה תקציב.
2. יבחינו בין התנהגות אחראית ללא אחראית עם כסף.
3. יתכננו חלוקה פשוטה של סכום קטן בין קנייה לחיסכון.

דגשים והצעות להוראה

- פתיחה: להביא ארנק וקופה ולשאול – איפה הכסף שמור טוב יותר?
- להשתמש במטבעות משחק: כל ילד וילדה מקבלים 10 ₪ ומחליטים מה לקנות ומה לשמור.
- לקרוא את המקרה של מיה בקול ולעצור לפני הסוף: מה היא תחליט?

תשובות – חלק א' – מה נכון?

1. תקציב הוא: **א. תוכנית לכסף**
2. לפני שקונים: **ב. עוצרים וחושבים**
3. מקום בטוח לכסף: **ג. הקופה**
4. לחסוך זה: **א. לשמור כסף לאחר כך**

תשובות – חלק ב' – חושבים וכותבים

1. לדוגמה: יש לי 10 ₪. קניתי עיפרון ב־4 ₪. כמה נשאר לי?
6 ₪ (10 פחות 4).
2. לדוגמה: שמתי בקופה 5 ₪ ועוד 5 ₪. כמה יש בקופה?
10 ₪ (5 ועוד 5).
3. כתבו דבר אחד שעושים באחריות עם כסף.
למשל: שומרים בקופה, סופרים את העודף, חושבים לפני שקונים.
4. ציירו או כתבו: למה הייתי רוצה לחסוך?
תשובה אישית, למשל: ספר, כדור, מתנה לאח או לאחות.

חלק ג' – התוכנית שלי

מקרה הבוחן: לכוון לכך שאפשר ליהנות מעט וגם לחסוך. להדגיש את הרגע שבו מיה עצרה וחשבה לפני הקנייה.

תשובה טובה כוללת: תשובה טובה מראה חלוקה: חלק לקנייה וחלק לחיסכון, ושהסכומים יחד שווים ל־10 ₪. במשפט השני – פעולה של שמירה על הכסף.

עשׂיין ד״ק: מיה רצתה לקנות מיד, אבל עצרה. אפשר לתרגל איתה: עצור, משחררים את השרירים, נושמים עמוק, אומרים לעצמנו "אני יכולה לחכות" – וממשיכים קדימה עם החלטה טובה.

מתווה מצגת (סגנון אנימציה תלת־ממדית)

#	כותרת	מה בשקף	הדמיה
1	מה עושים עם הכסף?	שאלת פתיחה: קיבלתם כסף – מה תעשו בו?	דמות תלת־ממדית מונפשת של ילדה מחזיקה ארנק קטן ומחייכת.
2	שלוש דרכים	קונים, חוסכים, נותנים – שלוש דרכים להשתמש בכסף.	שלוש קופסאות צבעוניות תלת־ממדיות עם ציורים של שקית קניות, קופה ולב.
3	מה זה תקציב?	תקציב הוא תוכנית: כמה כסף יש ולאן הוא ילך.	דמות תלת־ממדית של ילד מסדר מטבעות בערמות על שולחן.
4	עוצרים וחושבים	לפני כל קנייה שואלים: אני באמת צריך או צריכה את זה?	תמרור עצור תלת־ממדי ענק ולידו ילדה חושבת עם בועת מחשבה.
5	שומרים על הכסף	ארנק סגור וקופה הם מקום בטוח לכסף.	קופה תלת־ממדית בצורת חזרזיר, מטבעות נופלים לתוכה בעדינות.
6	התוכנית שלי	לדוגמה: מתוך 10 ₪ – 6 ₪ לקנייה ו־4 ₪ לקופה.	לוח תלת־ממדי עם שני סלים, אחד לקנייה ואחד לחיסכון, וילדים מחייכים לידו.

יצרה: רות ראש בן ישי · חינוך פיננסי – מכיתה א' ועד י"ב · מספרים ומחירים בדף הם לדוגמה בלבד

מה עושים עם הכסף? תקציב ואחריות

כסף קטן, החלטות גדולות – לומדים לתכנן · כיתה א' · חינוך פיננסי

דף עבודה

שם:

כיתה:

תאריך:

תזכורת

כסף הוא משהו ששומרים עליו ומתכננים מה לעשות בו.

- עם כסף אפשר לקנות, לחסוך או לתת.
- תקציב הוא תוכנית: כמה כסף יש ולמה הוא ילך.
- לפני שקונים, עוצרים וחושבים: האם אני צריך או צריכה את זה?
- שומרים את הכסף במקום בטוח, בארנק או בקופה.
- אחריות היא לשמור על הכסף ולא לבזבז הכול מהר.

לדוגמה: לנועם יש 10 ₪. הוא מחליט לקנות מחברת ב־6 ₪ ולשים 4 ₪ בקופה.

מושגים

תקציב – תוכנית: כמה כסף יש ולכן הוא ילך
לבזבז – להוציא כסף בלי לחשוב
ארנק – תיק קטן ששומרים בו כסף

כסף – מטבעות ושטרות שבעזרתם קונים דברים
לחסוך – לשמור כסף לאחר כך
אחריות – לשמור על הכסף ולחשוב לפני שקונים

חלק א' – מה נכון?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. תקציב הוא:

א. תוכנית לכסף ב. סוג של משחק ג. שם של חנות

2. לפני שקונים:

א. רצים לקופה ב. עוצרים וחושבים ג. קונים שניים

3. מקום בטוח לכסף:

א. הרצפה ב. הכיס הפתוח ג. הקופה

4. לחסוך זה:

א. לשמור כסף לאחר כך ב. לבזבז הכול ג. לאבד את הארנק

חלק ב' – חושבים וכותבים

השלימו, חשבו וכתבו.

1. לדוגמה: יש לי 10 ₪. קניתי עיפרון ב־4 ₪. כמה נשאר לי?

2. לדוגמה: שמתי בקופה 5 ₪ ועוד 5 ₪. כמה יש בקופה?

3. כתבו דבר אחד שעושים באחריות עם כסף.

4. ציירו או כתבו: למה הייתי רוצה לחסוך?

חלק ג' - התוכנית שלי

כתבו או ציירו את התוכנית שלכם.

מקרה בוחן: מיה והמטבעות של סבתא

סבתא נתנה למיה 10 ₪ (לדוגמה). מיה רצתה מיד לקנות סוכריות. אחר כך נזכרה: היא רוצה ספר חדש. הספר עולה 20 ₪. מיה עצרה וחשבה. היא קנתה סוכרייה אחת ב-2 ₪. את 8 השקלים האחרים שמה בקופה.

1. מה מיה קיבלה מסבתא?

2. מה מיה עשתה עם הכסף?

3. מה הייתן והייתם עושים במקומה? למה?

4. קיבלתי 10 ₪. מה אקנה ומה אשמור? כתבו או ציירו.

5. כתבו משפט אחד: איך אני שומר או שומרת על הכסף שלי?

עשיין דייק - מיה רצתה לקנות מיד, אבל עצרה. אפשר לתרגל איתה: עצור, משחררים את השרירים, נושמים עמוק, אומרים לעצמנו "אני יכולה לחכות" - וממשיכים קדימה עם החלטה טובה.

✂ יס יציאה • מה עושים עם הכסף? תקציב ואחריות

שם:

תאריך:

1. מה זה תקציב? כתבו מילה או ציירו.

2. דבר אחד שאעשה לפני שאקנה משהו:

יצרה: רות ראש בן ישי • חינוך פיננסי – מכיתה א' ועד י"ב • מספרים ומחירים בדף הם לדוגמה בלבד